

JEESUKSEN JUMALALLINEN ELÄMÄ

(jatkoa)

Pekka Ervastin esitelmä 6/4 1924

Jeesuksen jumalallinen eli henkinen elämä käy meille selvemmäksi siinä määrin, kuin yleensä osaamme sitä käsittää, jos katselemme sitä, kuten viime kerralla sanottiin, vanhan testamentin taustaa vastaan. Jeesuksen henkinen elämä itsetietoisena Jumalan Poikana alkoi Jordanin kasteessa, ja sentähden on luonnollista, että se tuli ilmi Hänen elämässään ja sanoissaan Jordania kasteen jälkeen, toisin sanoen, kun Hän alkoi julkisesti toimia. Päinvastoin, kuin mitä yleensä kristikunnassa on ajateltu, on juuri Jeesuksen saarna, Hänen puheensa tärkeä. Ja me muistamme, kuinka Hänen itsensä oli tapana sanoa, mikäli luotamme Johanneksen evankeliumiin, että ainoastaan se, joka kuulee Hänen sanansa ja tekee sen jälkeen, on todella Hänen seuraajansa, ja ainoastaan se voi ymmärtää, mitä Hän on tarkoittanut. Niinkuin yhdessä paikassa Hän esim. sanoo näin: „Jos joku rakastaa minua, niin hän on pitävä minun sanani, ja Isäni on rakastava häntä. Ja me tulemme hänen tykönsä ja pidämme asuntomme hänen luonaan. Ja joka ei rakasta minua, se ei pidä sanojani. Tämän olen puhunut teille, mutta Pyhä Henki muistuttaa teille kaikki, minkä olen sanonut.“ Tuo lause: „Ja Isäni on rakastava häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja pidämme asuntoa hänen luonaan“ on erikoisesti merkille pantava. Se ei ole käsitettävä niin, että Kristus ja Isä tulisivat asumaan opetuslapsen luona, vaan „me tulemme häneen ja asumme hänen sisässään.“ Se ihminen, joka rakastaa Jumalan Pojan henkistä elämää, ottaa itseensä Isän ja Kristuksen. Ainoastaan sitä myöten, kun meissä on totuuden henki, sitä myöten myös ymmärrämme Kristuksen mystillistä, henkistä elämää ja sitä elämää, jota Jeesus Jordanin kasteen jälkeen eli.

Jeesushan Jordanin kasteen jälkeen tunsu itsensä Jumalan Pojaksi, tunsu selvemmin, kuin koskaan ennen, että oli henkiolento, tunsu olevansa olento, jonka Jumala, Isä, on lähettänyt tähän maailmaan. Sillä tämä maailma on aineellinen, persoonallinen maailma, muotoihin jakautunut maailma, ja tässä maailmassa elävät muodot, persoonalliset, yksilölliset ihmiset, ruumiilliset olennot, mutta Jeesus tunsu itsensä henkiolennoksi, jonka Isä on lähettänyt maailmaan määrättyä tarkoitusta varten.

Samalla tavalla on jokaisen ihmisen, joka hengestä syntyy, ja sentähden, että hän tuntee ja tietää itsensä henkiolennoksi, jonka Isä on lähettänyt tänne maailmaan, hän myöskin ymmärtää, mikä on hengenelämä ja mikä on aineellinen elämä. Mehän sanoimme viime kerralla, että jos aivan yleisesti kuvailee henkistä elämää, sanoisimme sen olevan rauhaa, jota vastoin ruumiillinen, persoonallinen elämä on taistelua. Tieteellisesti sitä sanotaan taisteluksi olemassaolosta. Kun ihminen järjessään kehittyy, tieteellisesti tutkii tätä elämää, maailmaa, hän ei näe muuta, kuin taistelua olemassaolosta, hän näkee, että kaikki ruumiilliset olennot ovat pakoitettut taistelemaan olemassaolonsa puolesta. Ja niinhän jokainen ihminen tietää kokemuksestaan, että olemassaolo on tavallaan taistelua. Mutta henkinen elämä sanoo: „Olemassaolo on rauhaa“. Jeesus sanoo: „Minun rauhani annan minä teille.“

Sanoimme, että kolmeen suuntaan voisimme tutkia tätä henkistä elämää eroitettuna maallisesta elämästä. Ja puhuimme viime kerralla ensimmäisestä, puhuimme juuri siitä, jota ennen kaikkea nimitetään olemassaolon taisteluksi, nimittäin siitä työn pakosta, mikä ihmisellä on, koska hän tarvitsee ruokaa, vaatteita ja suojaa. Hänen täytyy tehdä työtä, ja ilman sitä ihminen tulee toimeen tässä näkyväisessä maailmassa. Me puhuimme myöskin, että vaikka ruumiillisen elämän kannalta näyttäisi siltä, että elämän tarkoitus tyhjentyisi siihen, niin henkisen elämän kannalta on toisin. Ja ihminen, joka alkaa ajatella, hän alkaa jo epäillä, ettei elämän tarkoitus olisikaan siinä, että syömme ja juomme ja

hankimme vaatteita. Ihminen alkaa tällä tavalla napista, ja henkinen elämä sanoo silloin: sinä et ole ollenkaan tässä maailmassa sitä varten, eihän sillä olisi mitään merkitystä, silloin olisi yhtä hyvä kuolla pois tai olla olematta. – Ja ihminen voi tuntea joskus, kuinka ihanaa olisi olla olematta, mutta hän on pakoitettu olemaan. Mitä siitä, jos hän ottaa itseltään ruumiillisen elämän, hän tuntee sisässään, että hän tekee väärin, ja asiat eivät sillä parane. Elämä ei lopu sillä, että hän ottaa hengen itseltään, hän lykkää ainoastaan arvoituksen ratkaisun toistaiseksi. Eläminen on välttämättömyys.

Elämän tarkoitus ei voi olla siinä, että ihminen syö ja juo. Tarkoitus on siinä, että ihmiset ensin oppisivat työtä tekemään, ahkeriksi, omantunnon tarkoiksi, huolellisiksi, ja sitten, että oppisivat luomaan, tavoittelisivat kauneutta työssään. Ensin ihminen oppii rakastamaan työtä työn itsensä takia, koska hän tuntee, että sillä tavalla hän tekee oikein. Kun hengen elämä alkaa hänessä vähän herätä, hän tuntee, että hänen työnsä on siunattua, että on oikein, että hän tekee työtä. Hän oppii sen jollain salaperäisellä tavalla. Vaistomainen tunne sanoo: tee työtä, tee velvollisuutesi, sillä siitä on sinulle hyötyä. – Sitten hänelle alkaa selvitä, että hän tekee työtä sitä varten, että oppisi kauneutta luomaan, oppisi taidetta. Ja silloin elämä saa uuden sisällön hänen silmissään. Silloin todella, kun ihmissielusta tulee taiteellinen luoma, silloin elämä käy hänelle rikkaammaksi, eikä hänen tarvitse ajatella: minä olen liian mitätön, en ymmärrä kauneudesta mitään, en ainakaan osaa mitään kaunista luoda: olen menetettyä miestä. –

Meidän täytyy ajatella, että olemme jälleensyntyviä olentoja, ei mikään mene hukkaan. Ja hengen elämä on siinä, että me olemme jumalallisia luojia. Henkinen ihminen aavistaa näkemyksinä, mitä hänellä tulevaisuudessa tulee olemaan tehtävänä, hän näkee, että hän vielä saa luoda maailman.

Sitten siirrymme toiseen puoleen tätä henkistä elämää. Nyt tiedämme, että on olemassa toinen pakko ihmiselämässä, toinen

välttämättömyys. Ei ole olemassa ainoastaan työn pakko, vaan on toinenkin pakko. Työn pakko ylläpitää yksilöiden elämää tässä maailmassa, mutta toinen pakko ylläpitää suvun elämää. Tämä toinen pakko, välttämättömyys, on se, jota nimitämme sukuvietiksi. Sukuvietti on jokaisella ihmisellä toinen vietti, toinen pakko, se ylläpitää sukua. Ilman sitä, ilman sukupuolisuutta, ihmiskunta häviäisi tästä näkyväisestä maailmasta, tämän tähden pinnalta. Sen me tiedämme ja myöskin tiedämme, että siihen on kätkeyty toinen salaisuus. Ihmiskunta on jaettu kahteen sukupuoleen, ja tämä on pohjana sille vetovoimalle, mikä on olemassa sukupuolien välillä, ja joka takaa suvun lisääntymisen. Ja samalla tavalla, kuin työn pakko saa aikaan kaikenlaisia ristiriitoja elämässä, samalla tavalla tämä toinen pakko saa aikaan ihmeellisiä ja merkillisiä ristiriitoja sekä yksilön että yhteiskunnan elämässä.

Millä tavalla nyt vanha testamentti, liitto, vanha elämänymmärrys ratkaisee tämän pulman? – Se sanoo: sukupuolinen olemus ihmisessä on olemassa sitä varten, että suvun elämää pidettäisiin yllä, että sukua jatkettaisiin ja lisättäisiin. – Siis sitä varten, että miehet ja naiset saavutettuaan määrätyn iän menisivät avioliittoon, yhtyisivät ja jatkaisivat sukua. Sitä varten on tuo sukupuolisuus olemassa.

Tämä on vanhan testamentin patriarkaalinen käsitys. Ja sentähden lisätään: koko sukupuolielämä, joka ei palvele suvun lisääntymistä ja jatkamista, on väärää, tuomittua, rikollista. – Nyt me tiedämme, että juuri tämä vanha patriarkaalinen käsitys sukupuolielämän tarkoituksesta saa aikaan sekä suuria konflikteja yhteiskunnallisessa elämässä että myöskin ihmisyksilöissä. Ensin yhteiskunnallisessa elämässä sen kautta, että yhteiskunnissa elämä ei ole vielä ainakaan taloudellisesti niin järjestetty, että ihmiset voisivat mennä naimisiin ja lisätä sukua silloin, kun heidän aikansa on tullut, vaan melkein jokainen yksilöllinen ihminen asetetaan semmoisen pulman eteen: hänessä on herännyt vietti, joka on yhtä voimakas, kuin konsanaan syömisen vietti,

toimeentulemisen halu, mutta yhteiskunta sanoo: hillitse itsesi ja odota siksi, kun olet hankkinut itsellesi semmoisen aseman, että voi mennä naimisiin. —

Näin sanoo yhteiskunta jokaiselle ihmiselle. Poikkeuksen muodostavat semmoiset ihmiset, jotka sattumalta tai karmallisista syistä ovat rikkaita tai ovat talonpoikia maalla. Muut nuoret ihmiset jäävät kysymysmerkkeinä seisomaan tämän eteen. Ja me tiedämme, että sentähden on varsinkin näissä kristillisissä yhteiskunnissa luonnon pakosta tullut jonkinlainen ratkaisu, on syntynyt prostitutionia. Se on vanha laitos, ja se on syntynyt sen takia, että ihmisessä vietti on voimakas, ja yhteiskunnallisesti on mahdotonta muodostaa perhettä. Mehän tiedämme, että on yhteiskuntia semmoisia, varsinkin itämailla ja koko muhamettilaisessa maailmassa, joilla ei olo varsinaista prostitutionia, mutta heillä on monivaimoisuus, ja heillä on, kuten Indiassa, avioliitto solmittu jo lapsuudessa: 8- ja 12-vuotiaat pojat ja tytöt ovat menneet naimisiin. — Toinen ratkaisu on siis ollut yhtä vähän tyydyttävä kuin toinen.

Sitten me tiedämme, että on ihmisiä, yksilöitä, ihmissieluja, joilla on merkillisiä vaikeuksia oman itsensä suhteen, jotka sukupuolisesti ovat aivan kuin ottaneet mukaansa, kenties omasta menneisyydestään, ovat syntyneet erikoisesti voimakkaalla, tai, niinkuin voimme sanoa, sairaaloisella vietillä. — Meidänhän ei ole pakko, eikä ole mahdollistakaan näin esitelmässä syventyä minkäänlaisiin sukupuolisiin harhasokkeloihin, mutta jokainen täysikasvanut ihminen tietää, että sukupuolielämän alalla on jokseenkin kaikilla ihmisyksilöillä vaikeuksia voitettavana. Ja silloin heidän sielussaan kaikuu nuoresta lähtien tuomio. Sen maailmankatsomuksen valossa, mikä heille on kirkastunut, he tuntevat itsensä syntisiksi, niin kuin sanotaan. Heillä ehkei ole halua, sanokaamme, mennä naimisiin, mutta on ääretön halu, vietti rakastaa. Silloin he tuntevat, että ovat aivan väärällä tiellä, ovat syntisiä, heidän oma maailmankatsomuksensa tuomitsee heidät.

Millä tavalla, voimme kysyä, hengenelämä, Jeesuksen jumalallinen elämä, ratkaisee koko tämän pulman? Olemmeko me olemassa sitä varten, että lisäisimme tätä onnetonta sukua, joka silminnähtävästi monessa suhteessa huononee, vuosi vuodelta degeneroituu? Mitä varten muodostaisimme perheitä ja synnyttäisimme maailmaan uusia ihmisiä taas kärsimään? Onko mahdollista, että tämä sokea vietti, mikä on meissä, on olemassa sitä varten, semmoista mitätöntä tarkoitusta varten?

Jeesus henkiolentona vastaa tämmöiseen kysymykseen yksinkertaisesti ja jyrkästi: „Sitä varten ei ollenkaan koko sukupuolisuus ole olemassa. Taivasten valtakunnassa ei naida, siellä ei ole miehiä eikä naisia.“ – Mitä tämä merkitsee? Taivasten valtakunnassa, onko se siis kuoleman jälkeen? Siinä yhteydessä, missä Jeesus tämän sanoo, oli juuri kysymys kuolemanjälkeisestä elämästä. – Mutta mikä tapahtuu kuoleman jälkeen, missä on taivasten valtakunta kuoleman jälkeen? Se on siinä, missä sitä on nyt. Taivasten valtakuntaa ei ole kuoleman jälkeen, ellei sitä ole nyt. Se on ikuinen elämä, ja siihen elämään täytyy ihmisten nyt ottaa osaa, siihen heidän täytyy nyt päästä, jos he tahtovat elää taivasten valtakunnassa kuoleman jälkeen, siinä taivasten valtakunnassa, josta Jeesus nyt puhuu. Ja jos taivasten valtakunnassa ei naida, niin yleensä ei taivasten valtakunnassa naida, ei nyt eikä kuoleman jälkeen. – Mitä tämä merkitsee? – Tämä merkitsee, että Jeesus sanoo: „Henkiolentoina ja ihmisinä te olette vapaat kaikesta sukupuolisuudesta. Teidän ei tarvitse elää sukupuolielämää, te ette ole sukupuolioletoja, te olette ihmisiä.“

Tämä menee yli meidän ymmärryksemme. Jeesus saattoi sanoa, että ihminen voi olla ilman sukupuolisuutta. Tavalliselle ihmiselle tämä käy yli ymmärryksen, hän tuntee olevansa sukupuolioleto. Mutta samalla tavalla, kuin Jeesus henkisestä elämästä puhuessaan sanoo, että „teidän ei pidä ollenkaan huolehtia siitä, mitä te syötte ja juotte ja millä itsenne vaatetatte, sillä sitä tekevät pakanat. Jos tahdotte minua seurata, olkaa vapaat niistä huolista. Isä tietää, mitä tarvitsette, teidän ei tarvitse tehdä

työtä toimeentulon puolesta,“ samalla tavalla ratkaisee Hän tämänkin pulman.

Tämähän on käynyt yli kaiken ymmärryksen, sitä ei voi kukaan tavallinen ihminen toteuttaa. – Samalla tavalla Hän ratkaisee tämän toisen pulman, sukuvietin: „Sitä ei ole olemassa, se on harhaa, te luulette olevanne sukupuolilentoja, eläimiä, luulette, että teidän täytyy jatkaa sukua. Ei, se ei ole niin, teidän elämänne ei ole naisellisuudessa, miehydessä, te olette ihmisiä, henkiolentoja.“ Tämä on hengenelämän ehdoton ratkaisu. Ja sentähden Jeesus sanoo: „Minä en ole tullut rauhaa tuomaan maailmaan, vaan sotaa.“ Se merkitsee, että kun ihminen ensin tulee hengenelämän kosketettavaksi, silloin on, kuin sota syntyisi hänen sisässään, ympäristössään, hän tulee nousseeksi koko maailmaa vastaan, ei väkivallassa, vaan koska maailma ei ymmärrä häntä. Hän on nähnyt, miten henkiolento elää, ja jos hän on alkanut sitä elämää elämään, silloin hän joutuu ristiriitaan koko maailman kanssa, hän julistaa sodan koko maailman kanssa.

Ihminen ei kykene heti elämään henkistä elämää sen puhtaudessa, hänelle muodostuu nyt uudenlaisia sisäisiä ristiriitoja. Niinkuin työn pakko muodostui ahkeruuden opiksi ja taiteelliseksi luomiseksi, niin myöskin nyt sukuvietin pakko muodostuu ihmiselle ensin rakkauden opiksi, kieltäytymisen opiksi ja sitten ehdottamaan puhtauden osaamiseksi. Ihminen astuu silloin, kun henkinen elämä häntä koskettaa, kun se kirkastuu hänen järjelleen ja on kirkastunut koko ihmiskunnan järjelle, uudelle tielle, rakkauden oppimisen tielle. Ja hän ymmärtää, että koko sukupuolisuus on olemassa sitä varten, että ihminen oppisi rakkautta, sillä muuten hän ei sitä oppisi. Jos elämä ei pakottaisi ihmistä kiintymään muutamiin olentoihin juuri sukuvietin avulla, ei ihminen oppisi rakkautta.

Me voisimme kyllä kysyä, kun olemme tuossa vanhassa käsityksessä: miksi on tämä sukupuolisuus olemassa, eikö suku voisi elää ilman sitä. Miksi tarvitsee olla kaksi sukupuolta, siitähän tulee paljasta onnettomuutta? Me tiedämme, että

luonnossa on kaksineuvoisia olentoja, voisihan ajatella, että ihmiskunta voisi olla samanlainen. Voisi ajatella, että tästä ruumiillisesta muodosta erkanisi jonkunlainen uusi olento, lapsi, erkanisi ilman muuta, niinkuin luonnossa tapahtuu toisissa valtakunnissa, alkuperäisissä oloiloissa. Sentähden joku voi napisten kysyä: „Mitä varten on näin huonosti järjestetty?“ Siihen voi vastata: jos ei olisi kahta sukupuolta, ei olisi sitä rikkautta elämässä, mitä nyt on. Sillä jos sillä tavalla jatkuisi suku, että yhdestä ihmisestä erkanisi uusi olento, niin siihen periytyisivät vaan ne ominaisuudet, mitkä jo olivat olleet ensimmäisissä yksilöissä ja mahdollisesti aikojen kuluessa hankittuja ominaisuuksia. Jotavastoin, kun on kaksi sukupuolta, sekaantuvat ominaisuudet, ja niin tulee lapsi rikkaammaksi ja koko elämä tulee rikkaammaksi ja monipuolisemmaksi, ja se on välttämätöntä ihmiskunnan kehitykselle.

Kun sitten ihminen ymmärtää hengenelämän valossa, että koko sukupuolisuus on olemassa syvemässä merkityksessä sitä varten, että ihminen oppisi rakastamaan, silloin koko tämä vaikea pulma astuu uuteen valoon. Silloin ihminen ei enää napise, kaikki kärsimykset muodostuvat hänelle siunaukseksi, mitkä siitä tulevat. Ei mikään voitto oman itsensä yli mene hukkaan. Ja ihminen, joka kamppailee oman itsensä kanssa toivottomanakin, kuitenkin voittaa, hän nousee, kirkastuu. Kaikki ne sisäiset konfliktit, mitkä ovat yksilöllä, astuvat uuteen valoon. Sillä mikään inhimillinen kokemus sukupuolisuuden alalla ei silloin ole turhaan, kaikista on jotain hyötyä. Ihminen ymmärtää vain sen: tämä on sitä varten, että minä oppisin rakastamaan. Sukupuolisuus ei ole sitä varten, että oppisin nauttimaan tai saisin nauttia – –

Vanhassa patriarkkaalisessa käsityksessä tahtoo olla se vielä, että sukupuolisuus antaa meille luvan nauttia, naimisiinmeno antaa meille siihen oikeuden. Moni on sanonut: avioliitto on laillistettua prostitutionia. – Se on jyrkkä sana, enkä minä ole sitä keksinyt.

Kun ihminen käsittää, että hän on sukupuoliolento sitä varten, että hän oppisi rakastamaan, silloin hän kyllä astuu tielle, jossa elämä häntä opettaa. Hän oppii kieltäytymään nautinnosta. Hän saa joskus ehkä nauttia, mutta hänen nautintonsa on silloin rakkauden pyhittämää, ja se opettaa häntä. Silloin toteutuu hänen suhteensa se sana: Minkä Jumala on yhdistänyt, sitä ei ihmisten pidä eroittaa. – Tämän anasti kirkko ja sanoo: minkä me olemme yhdistäneet, sitä ei ihmisten pidä eroittaa. – Jeesus on luonnollisesti tarkoittanut: kun rakkaus on yhdistänyt kaksi ihmistä, silloin älkööt ihmiset heitä eroittako, sillä Jumala on rakkaus. – Kuinka usein ennen vanhaan, jos esim. joku ylhäinen ja alhainen rakastivat toisiaan, he eivät voineet mennä naimisiin, maailma oli heitä estämässä. „Kuinka köyhä torpan poika voisi saada prinsessan.“ Siihen sanoo Jeesus: „Jos Jumala laskee teidän sydämeenne rakkauden, voi silloin niitä ihmisiä, jotka koettavat teidät eroittaa!“ Tämä on toista, kuin kirkon käsitys.

Ja semmoisessa tapauksessa, että kaksi ihmistä rakastaa toisiaan sydämestään, silloin heidän rakkautensa ei ole nautintoa alhaisessa merkityksessä, vaan sielullista nautintoa. Kun kaksi ihmistä oikein puhtaasti rakastavat toisiaan, ovat valmiit elämään ja kuolemaan toistensa puolesta, silloin he ovat onnellisia, mutta he ovat aivan kuin ratkaisemaisillaan sukupuolisuuden arvoituksen. Ja kun nuori ihminen käsittää tämän, kun hän saa sen elämänymmärryksen, että hänen sukupuolisuutensa ei ole kirottua, eikä sokea vietti, jota hänen tulee ehdottomasti totella, silloin hän ymmärtää, että koko hänen sukupuolisuutensa on kuin kallis helmi, joka on annettu hänen käsiinsä sitä varten, että hän voisi lahjoittaa sen joskus semmoiselle ihmiselle, joka häntä rakastaa. Hän ei kykenisi sitä millään tavalla väärin käyttämään, hän on silloin niin puhdistunut, ettei hän kykene lankeamaan, tekemään syntiä. Hän on niin suuren rikkauden omistaja, kuinka hän sitä heittäisi pois sikojen eteen. Ei, hän odottaa vaikka koko elämänsä, vaikka kymmenen elämää, että tulisi se ihminen, joka häntä ymmärtää, jota hän voi ymmärtää, jota hän rakastaa.

Se on hyvin merkillinen tie, jolle henkinen ihminen astuu. Hänellä täytyy olla ikuisuus edessään, muuten hän aivan sortuisi, jos hän ajattelisi, ettei ole olemassa kuin tämä yksi elämä. Mitä varten ihminen silloin säilyttäisi mitään rikkauksia, silloin hän tahtoo nauttia mahdollisimman paljon ja ottaa kaikkea hyvää, mitä elämässä on. Mutta kun hän katselee koko elämää aivan toiselta kannalta, kun hengen siipi on koskettanut hänen sieluaan, hän ymmärtää, että hän on henkiolento, jonka tulee oppia rakastamaan. Ja elämä kyllä osaa häntä opettaa, vaikei se toisikaan hänen luokseen semmoista ihmistä, joka häntä rakastaisi. Elämä opettaa häntä kuitenkin rakastamaan, jos hän vain on uskollinen näkemälleen totuudelle.

Sitten tahdomme puhua vielä kolmannesta olemuspuolesta tässä henkisessä elämässä. Vanhan testamentin mukaan elämä on taistelua, ja se on taistelua oman itsensä, omien oikeuksien, omaisten puolustukseksi kaikkia pahoja ihmisiä vastaan. Tämä on aivan luonnollista. Jokainen ihminen oikeastaan joutuu semmoiseen asemaan elämässä, että hän saa taistella oikeuksiensa, omaistensa puolesta pahoja ihmisiä vastaan. Voi olla ryövärejä, murhaajia, kaikkia vastaan täytyy taistella, puolustaa itseään ja omaisiaan.

Tämähän on aivan luonnollinen vietti ihmisellä, luonnollinen oikeudentunto: ei kukaan saa hypätä nenäsi päälle, ei kukaan saa lyödä sisartasi, vaimoasi, ei hyökätä isänmaahani. – Tämä kaikki on aivan luonnollista. Ja siis, kun ihminen alkaa ajatella, hän kysyy onko siis tämä olemassaolo ainoastaan taistelua, pitääkö aina taistella ja keksiä parempia taihteluvälinekappaleita? Nyt ei enää taistella nyrkeillä ja nuijilla, nyt meillä on kiväärit ja kanuunat, me voimme monella tavalla varjella itsemme viholliselta. Mutta toivotonta on elämä maan päällä, jos aina murhaamme toisiamme, hävitämme kaupunkeja, kyliä ja peltoja. Viimeisessä maailmansodassa kaikki Pohjois-Ranskan viljavat seudut ovat muodostuneet kuin erämaaksi täynnä rauta- ja teräskappaleita. Mitä varten? Näinkö jatketaan, pitäisikö

minunkin keksiä jotain aseita, muutenhan olen hyödyttömänä tässä elämässä, jos kaikki riippuu siitä? –

Kuinka silloin hengenelämä ratkaisee tämän kysymyksen? Korkeimmassa kirkkaudessaan se sanoo Jeesuksen Kristuksen suun kautta: „Olemassaolo on rauhaa, eikä taistelua, siis lakatkaa taistelemasta. Kärsikää, alistukaa, ymmärtäkää, että ihmisen autuus on siinä, että hän vapaaehtoisesti kärsii. Elämän syvin salaisuus on siinä, ettei hän asetu kärsimystä vastaan, vaan siunaa sitä ja ottaa sen vastaan. Ei siis tarvitse olla pahoja vastaan, vaan antaa heidän mellastaa.“

Tällä tavalla sanoo hengen viimeinen sankari, Jeesus Kristus. Ja meistä tavallisista ihmisistä tämä on aivan järjetöntä, yliluonnollista puhetta, tai puhetta, jonka yli me olemme nousseet. Mitä se on, antaa pahojen mellastaa maailmassa? Mutta toiselta puolen, jos aina panemme pahan pahaa vastaan, niin koska loppu tulee? Tietysti me ihmiset emme kykene tuohon hengenelämän äärimmäisyyteen heti, mutta meidän täytyy siihen pyrkiä. Ja tätä me olemme niin vähän vielä tehneet, että me emme sitä vielä ymmärrä. Me emme voi tästä puhua samalla tavalla, kuin puhuimme työn pakosta ja sukuvietistä, sillä ihmiskunta ei ole vielä osannut muuta kuin taistella ja tapella. Mutta tulee epäilemättä aika – ja sitä aikaa tulee naisten alkaa – jolloin ihmiskunta herää huomaamaan, että pahaa ei saada pois maailmasta sillä tavalla, että aina pannaan kova kovaa vastaan; sillä tavalla vain lisätään pahaa. Jos pahaa kostetaan, syntyy uusi paha, paha poistetaan ainoastaan rakkaudella, hyvyydellä. Vihan sovittaa rakkaus, ja pahan ihmisen voittaa hyvä ihminen lopulta. Ensin tietysti paha ihminen mellastaa, tappaa tuhatviisisataa kertaa hyvän ihmisen, mutta sitten hän on väsynyt siihen, ja sitten hyvä ihminen hänessä itsessään voittaa. Ja kun hyvyys alkaa hänessä versoa, silloin hän kohtaa hyvyyttä ulkopuolellakin. Elämän langat ovat niin punotut, että jos minä olen hyvin kostonhaluinen, jos minussa on ilkeyttä vielä paljon, silloin minä ympärilläni kohtaan semmoisia ihmisiä, jotka ovat katkeria,

ilkeitä. Jos tahdon tehdä väärin ja varastaa, silloin vedän semmoisia ihmisiä luokseni. Jos taas minussa alkaa hyvyys versoa, jos en tahdo enää kostaa, annan anteeksi, en tahdo vihata, vaan rakastaa, silloin on myöskin ikäänkuin vetäisin semmoisia ihmisiä luokseni, silloin näen, että maailmassa on lempeyttä, rakkautta, anteeksiantoa, ymmärtämystä ja kaikkea hyvää.

Koska tämä kysymys on hyvin suuressa määrin yhteydessä ihmiskunnan kasvatuksen kanssa, niin voimme kysyä: millä tavalla on ihmiskuntaa, ihmisiä, lapsia kasvatettavat? Pitääkö antaa lasten nähdä pahaa ja oppia sitä ymmärtämään, sitä voittamaan, ja pitääkö heille olla ankara, kun he itse ovat pahoja? Tämä on vanha probleemi, ja ihmiset ovat paljon kysyneet sitä. Sehän on juuri tekemisissä pahan probleemin ja pahan ihmisen kanssa. Jos lapsi on pahankurinen, mikä on silloin hengenelämän neuvo? Mitä neuvoo semmoinen ihminen, jossa Jumalan Poika elää? – Semmoinen ihminen sanoo: yksi ainoa on sinun velvollisuutesi kasvattajana, yksi ainoa on sinulla keino, ehdoton keino, ja se on: kasvata itseäsi, et sinä osaa toisia kasvattaa.

Kuinka me osaamme toisia kasvattaa, me osaamme ainoastaan näyttää esimerkkiä. Jos minä tahdon lapselle opettaa, ettei se valehtelisi, olisi julma, niin minun pitää itseni olla valehtelematta, olla lempeä. Tässä tulee juuri kysymykseen tuo kunnia, kirkkaus, aura, josta oli puhetta viime sunnuntaina, josta Jeesus sanoo: „Te etsitte toistenne kunniaa, mutta teidän pitäisi etsiä Jumalan kunniaa.“ Meidän pitää etsiä siis Jumalan auraa meidän ei tarvitse ajatella ihmisten kunniaa, ihmisten opetuksia, auraa, vaan meidän pitää itse elää Jumalan kirkkaudessa, Kristuksen aurassa. Ja silloin, kun me siinä elämme, silloin me kasvatamme toisiamme, lapsiamme kaikista paraiten. Se on ainoa tepsivä keino.

Silloin voi kyllä olla, että jos lapset kasvavat semmoisessa kodissa, jossa vanhemmat koettavat elää Jumalan kirkkaudessa, aurassa, että he näkevät ainoastaan hyvää, mutta onko se turhaa? Ei. Se hyvyys, mikä heitä ympäröi, se kutsuu esille heidän

sielustaan, mitä siinä on hyvää. Mutta sitten te voitte huomata, että semmoinen lapsi, joka on kasvanut hyvässä, rakkautta uhkuvassa kodissa, ei kestä elämän taistelussa. Hän tuntee itsensä onnettomaksi, hän on niin paljon nähnyt hyvää, rakastanut vanhempiaan, nähnyt ihanteita, hän aivan kuin heikkona astuu ulos elämään, hän ei tule siinä oikein toimeen. Ja sentähden sanotaan; tuo kasvatusta oli väärä, ei olisi pitänyt antaa lapsen nähdä ainoastaan hyvää. Jollei lapsia kuriteta, tulee heistä haaveellisia luonteita, joissa ei ole tarmoa.

Näin sanotaan. Mutta jos on niin käynyt, että nuo lapset eivät ole kasvaneet kyllin tarmokkaiksi, mutta ovat nähneet paljasta hyvää kotonaan, niin joskus karma voi olla heille semmoinen, että he saavat kuolla jo verrattain nuorena, tai jos elävät, jäävät syrjäiseen asemaan; he eivät mitään erityistä saa aikaan maailmassa, mutta ovat ihania, haaveellisia ihmisiä. Ja kun me katselemme elämän esiripun taa, huomaamme, että nuo sielut, jotka olivat siis saaneet henkisesti katsoen parasta kasvatusta, mitä ihmiskunta voi antaa, kun he astuivat kuoleman kynnyksen yli, lähtivät tuonelaan ja siellä miettivät mennyttä elämäänsä, niin he sanoivat itselleen. „Minulla ei pitäisi olla tätä tarmon ja tahdon puutetta, minun täytyy niitä ominaisuuksia kasvattaa itsessäni.“ Ja ensi kerran, kun he syntyvät, he syntyvät vaikeampiin oloihin, ja ne kutsuvat esille heissä tarmoa ja tahtoa, mutta he ovat tuoneet mukanaan ihanteellisuuden, sielukkuuden, henkisyden, joka estää heitä sortumasta näissä vaikeissa oloissa.

Oikeastaan me näemme täten, että jokainen ihmissielu, joka on kehittyvä korkeammaksi olennoiksi, neroksi, lahjakkaaksi ihmiseksi, on oikeutettu elämiensä vieressä joskus saamaan semmoisen elämän, joka vetää hänestä esille lapsuudessa, nuoruudessa, mitä hänessä on hyvää, ja kasvattaa sitä hänessä. Se jää sitten sielulliseksi rikkaudeksi. Me emme voi kehittyä paljaissa kärsimyksissä, meidän mielikuvituksemme, taiteelliset ominaisuutemme eivät kehity paljaissa kärsimyksissä, niissä kehittyä ainoastaan tarmomme ja voimamme, ja sydän puhdistuu,

mutta luovat ja taiteelliset kyvyt tarvitsevat harmoonisen ympäristön, joka antaa niiden kehittyä.

Sentähden, miksi eivät ihmiset, jotka perheitä muodostavat, niistä perheistä tekisi semmoisia kasvatuksen yrittäjäperheitä, että ihmisielu voisi niissä ottaa askeleen henkisessä kehityksessä. Vaikka näyttäisi ulkonaisessa elämässä, ettei saavutettu, mitä tarkoitettiin, niin ei mikään ole mennyt turhaan, vaan siunausta on tuottanut kaikki se hyvyys, puhtaus, ihanteellisuus, taiteellisuus, mikä on lasta ympäröinyt.

Kun katselemme tätä henkistä elämää, joka on Jeesuksen Kristuksen jumalallinen, sisäinen, henkinen elämä, niin huomaamme, että nämä kolme puolta itse asiassa suhtautuvat ihmishengen kolmeen pääominaisuuteen: työ ja taistelu ovat tekemisissä meidän järkemme kanssa, sukupuolisuus on tekemisessä meidän tunteemme kanssa, ja sitten itsensä voittamis-, hävittämis- ja rakentamistahto on tekemisessä meidän tahtomme kanssa. Tahto on pohjana kaikessa, sentähden sanotaan, että vanha elämä on taistelua, ja uusi elämä on rauhaa. Pohjasäveleenä on tahto. Niinkuin taistelussa ovat aina kysymyksessä ihmisen intohimot, jotka ovat ilmauksia alemmassa ihmisessä ihmishengen tahdosta, niin on taas uudessa elämässä, rauhan elämässä, ihmeellinen tahto joka alalla.